# Adobe® INDESIGN CCC Fördjupning



## Innehållsförteckning

I Layout	5
Vita ytor	6
Bildlayout	
Utfallande bilder	9
Skapa rytm i layouten	9
Tillämpningsuppgifter	II

#### 2 Mallsidor......12

Skapa mallsidor	12
Frigöra eller låsa mallobjekt	14
Åsidosätt mall med mallsidan Ingen	14
Skapa ny mallsida	15
Tillämpa olika mallar i samma dokument	15
Duplicera mallsidor	16
Importera mallsida från annat dokument	
Isolerade uppslag	
Sidnumrering	20
Sidnumrering av enskilda dokument	20
Sidnumrering av bok	21
Hantera långa dokument	24
Textram på mallsidor	24
Verktyget Sida	24
Alternativ layout	26
Tillämpningsuppgifter	28

#### 3 Format och formatmallar.....29

Teckenformat	29
Teckensnitt	32
Ändra och ta bort teckenformat	
Skapa en formatgrupp	
Styckeformat	
Sök och ersätt tecken	
Redigera format	
Ta bort format	45
Kopiera format	45
Nyttan av format	
Tillämpningsuppgift	47

4 Text	48
Textramar inuti textramar	
Justera och fördela text	51
Balansera spalter	52
Textkonturer	52
Ändra textkonturer	53
Skugga	54

Exportera text	54
Textbehandlaren	55
Textvariabler	57
Tillämpningsuppgifter	60

5 Arbeta med objekt	61
Objektformat	61
Förankrade objekt	63
Specialtecken	64
Baslinje	64
Alternativ för förankrade objekt	65
Anpassa placering av förankrade objekt	65
Infoga förankrat objekt	66
Platshållartext	67
Informationspanelen för textramar	67
Anpassa ramen till innehållet	68
Justera och fördela objekt	68
Fördela objekt	70
Låsa och låsa upp objekt	70
Kombinera objekt	71
Tillämpningsuppgifter	72

6 Tabeller	73
Skapa tabell	73
Konvertera text till tabell	74
Flytta tabell	74
Redigera tabeller	75
Infoga rad eller kolumn	75
Tabell- och cellalternativ	
Importera externa tabeller	79
Länka till en Excelfil	80
Tabellformat	81

#### 7 Innehållsförteckning

och sakregister8	6
Formatera innehållsförteckningen8	38
Uppdatera innehållsförteckning	39
Sakregister	90
Ämnesnivåer	91
8 Utskrifter9	5
Skärmärken	95
Utskrift av stora dokument på små pappersstorlekar 9	96
Märken och utfall9	98
Miniatyrer	98
Tillämpningsuppgifter	)()

9 Urklippsbanor	101
Skapa urklippsbana	101
Skapa urklippsbana med ritstiftet	104
Tillämpningsuppgift	104

10	Genomskinlighet	105
----	-----------------	-----

Blandningslägen	106
Isolera blandningsläge	107
Urslagningsgrupp	107
Förenkling	108
Rutmönster i panelen Sidor	109
Panelen Förhandsvisa förenkling	109
Tillämpningsuppgift	110

II Lager	III
----------	-----

Redigera lager	
Namnge lager	112
Skapa lager	112
Ändra lagerordning	114
Dölja lager	115
Låsa lager	115
Markerat objekt på lager	115
Ta bort lager	116
Lägga ihop lager	116
Tillämpningsuppgift	122

12	Objektbibliotek	
----	-----------------	--

Flera objektbibliotek	. 127
Ta bort objektbibliotek	. 128

13	Innehållstransportören	129
----	------------------------	-----

Innehållstransportören	129
Innehållssamling	129
Innehållsmontering	130
Samla in flera objekt samtidigt	131
Montera grupp	131
Montera enstaka objekt i grupp	132
Skapa länk	132
Koppla format	133
Samla in alla kopplade ramar	135
Läs in transportören	136

#### 14 Import och export av sidor ......137

Importera InDesignsidor	137
PDF-format	138
Sidnumrering och PDF-filer	144
Montera en PDF-fil i InDesign	145
Tillämpningsuppgift	146

I5 Typografi	147
Vad är typografi?	147
Teckensnitt	147
Teckensnittshantering	150
Teckenstorlek (teckengrad)	152
Radlängd (satsbredd)	154
Radavstånd (kägel)	155
Sammanfattning	156
Fyrkanter	158
Tomt utrymme/specialtecken	158
Stavning	159
Förkortningar	160
Symboler	160
, Månader och dagar	161
Företagsförkortningar	161
Skiljetecken	161
Specialtecken	163
Siffror	165
Grupperingar	166
Bokstavsmellanrum	167
Kondensering	169
Rubriker och mellanrubriker	169
Indrag	170
Betoning av ord	172
Framhäva stycke	174
Problem vid styckebrytningar	175
Spaltstickor	176
-	

#### I6 Extra uppgifter ......I77

Formge ett omslag	177
Skapa ett uppslag	
Redigera produktuppslaget	179
Layouta ett reportage	179
Skapa ett tabellformat	180
Exportera och skriv ut	

Sakregister I	8	3	
---------------	---	---	--

# 2 Mallsidor

## Skapa mallsidor

Du använder en mallsida som en bakgrund där du lägger in de objekt som ska visas på alla följande sidor, till exempel logotyp, figurer, sidnumrering och stödlinjer. Objekt som du har lagt in på mallsidan, så kallat mallsidesobjekt, kan bara markeras eller flyttas på en dokumentsida om du har valt att tillåta det. För att ändra en mallsida permanent måste du dock utföra ändringen på själva mallsidan.

1. Ta fram ett nytt tomt dokument med tre sidor, visa uppslag, (Arkiv, Nytt, Dokument).

När du har skapat ett dokument på tre sidor och valt att visa uppslag så ser panelen **Sidor** ut så som visas till höger. Panelen är indelad i två delar, den understa visar sidorna i dokumentet och den översta visar mallsidorna. I panelen har du dels en mallsida märkt **Ingen**, dels ett uppslag märkt **A-Mallsida**. På alla tre sidorna tillämpas mallsida A, det ser du på att de är märkta med ett A. Siffrorna under respektive sida är sidnumreringen (i programmet).



Ser panelen Sidor inte ut som bilden ovan kan du ändra utseendet på den från panelmenyn (se ovan) gå in under Panelalternativ och ställ in dialogrutan enligt följande bild.

Sidor		ОК
Storlek: Medelstor		Avbot
🗹 Visa miniatyrbil	der	
Mallar		
Storlek: Liten	<b>T</b>	
📃 Visa lodrätt		
🗹 Visa miniatyrbil	lder	
Ikoner		
<ul> <li>✓ Genomskinlighet</li></ul>	Ikoner kan inte visas för små och extra små storlekar.	
✓ Sidövergångar		
Panellayout		
Sidor överst		
<ul> <li>Mallar överst</li> </ul>		
Ändra storlek: Fasta malla	ar I <del>v</del>	

2. Ta fram panelen Sidor om den inte redan visas (Fönster, Sidor), och ställ in dialogrutan Panelalternativ enligt instruktionerna i den färgade rutan på föregående sida.



3. Dubbelklicka på texten A-Mallsida. Nu visas mallsidorna på skärmen.

- 4. Arbeta i 75 % förstoring. Dra fram en stödlinje från den vågräta linjalen för vardera sida i uppslaget och sätt den på 100 millimeters höjd. (Använd kortkommandot Ctrl + R för att visa linjaler.)
- Rita upp en vågrät linje på varje mallsida med 3 punkters linjebredd, 27 mm från sidans överkant. Använd Skift för att få linjen helt rak. Sätt pilspetsar i linjernas ändar.
- 6. Rita upp en cirkel med diametern 60 mm på vänster mallsida och en kvadrat med 60 mm sida på höger mallsida. Använd kontrollpanelen för att få exakta mått. Placera figurerna på stödlinjen, se exemplet nedan.



7. Gå till dokumentsidorna 2-3 genom att dubbelklicka på dem i panelen **Sidor**.

Uppslaget ser likadant ut som mallsidorna du just gjorde.

8. Försök att flytta någon av figurerna eller stödlinjerna.

Det går inte. Det som du har lagt på mallsidorna ligger fast. Det är en bra idé att till exempel lägga stödlinjer på mallsidorna eller andra objekt som logotyper eller sidnummer som ska återkomma på samma plats och på alla sidor i dokumentet. Vill du ändra ett mallobjekt på en dokumentsida måste du först frigöra det.

### Frigöra eller låsa mallobjekt

En prickad ram runt ett objekt talar om att objektet är ett mallobjekt som inte kan ändras utan att först frigöras ifrån mallen. För att frigöra ett mallobjekt från en dokumentsida måste du hålla ned **Skift + Ctrl** (Mac **Kommando + Skift**) samtidigt som du klickar på det mallobjekt som ska ändras. Objektet får då en markeringsram och du kan ändra eller ta bort objektet från dokumentsidan. Objektet finns dock fortfarande kvar på mallsidan.

Vill du däremot låsa ett visst mallobjekt helt (inget som du ska göra nu) måste du i mallen markera det objekt som du inte vill ska kunna ändras, högerklicka och avmarkera alternativet **Tillåt att mallobjekt åsidosätts** i menyn som visas. Därefter syns det inte längre någon prickad ram runt objektet på dokumentsidan vilket innebär att objektet inte kan ändras utanför själva mallen.

## Åsidosätt mall med mallsidan Ingen

Vill du inte ha några mallobjekt alls på sidan 1 använder du mallsidan Ingen.

- 1. Gå till dokumentsidan 1 i panelen Sidor.
- 2. Klicka och dra mallsidan Ingen till dokumentsidan 1. Släpp sedan musknappen, se bild till höger.

Genom att dra mallsidan **Ingen** och släppa den på sidan 1 tillämpas just den mallsidan där den släpps. Alla mallobjekt som tidigare fanns på sidan 1 försvann och

sidan visas blank i panelen **Sidor**. Du kan alltså åsidosätta en mallsida genom att använda mallsidan **Ingen** på den sida där du inte vill ha några mallobjekt.

- **3.** Återställ sidan 1 så att A-Mallsidan tillämpas på den.
- Lägg till två sidor till dokumentet efter sidan
   Enklast är att markera sidan 3 och klicka på symbolen för Ny sida, i panelen Sidor.

Vill du någon gång infoga sidor mellan befintliga sidor är det klokare att gå via panelmenyn på panelen **Sidor**.



Det spelar ingen roll om du drar den vänstra eller högra mallsidan till sidan I, det blir alltid en högersida ändå.



## Skapa ny mallsida

Nu ska du lägga till några stjärnor som mallobjekt på sidan 4-5, de övriga mallsidorna ska vara som de är. Vi behöver alltså nya mallsidor.

 Från panelen Sidors meny väljer du alternativet Ny mallsida

Dialogrutan **Ny mallsida** visas. Vid **Prefix** och **Namn** kan du ge mallsidan ett relevant namn. Det är viktigt om du arbetar med många mallsidor i ett dokument

Ny mallsida		
Prefix: B	ОК	
Namn: Mallsida	Avbryt	
Baserad på mallsida: [Ingen] 🛛 🗸	ar da an	
Antal sidor: 2		
Sidstorlek: A4		
Bredd: 🔷 210 mm 🛛 Orientering: 👘 💣		
Höjd: ≑ 297 mm		

så att du vet vilken mallsida du arbetar med.

- 2. Eftersom den nya mallsidan ska innehålla samma objekt som A-mallsidan anger du alternativet A-Mallsida efter Baserad på mallsida. (Om du anger Ingen innebär det att du skapar den nya mallsidan helt från början.)
- 3. Vid Antal skriver du in 2 (om det inte redan anges) men lägg även märke till att du kan skapa en mall som omfattar fler än två sidor.

Det är möjligt och ibland önskvärt att ha olika format på sidorna i ett dokument. Vid **Sidstorlek** kan du välja mellan några olika standardalternativ eller att anpassa själv. Du behöver inte gå via listrutan om du vill välja egen storlek. Istället anger du mått direkt i rutorna **Bredd** och **Höjd** så visas **[Anpassad]** automatiskt i listrutan ovanför. Vid **Orientering** väljer du om de nya mallsidorna ska vara stående eller liggande.

- Klicka på knappen OK. Panelen Sidor ser nu ut som i bilden till höger. (Dra i panelkanten för att kunna se alla sidor samtidigt om panelen är för liten.)
- Sidor
  [Ingen] A-Malisida B-Malisida
  1 2-3 4-5
  2 malisidor
- 5. Dubbelklicka på **B-Mallsida**.

### Tillämpa olika mallar i samma dokument

- **6.** Ersätt cirkeln och kvadraten på B-Mallsidan med en stor fylld stjärna. Placera stjärnorna i mitten av vardera sida.
- 7. Klicka på **B-Mallsida** i panelen, dra och släpp den på sidan 4-5.

Beroende på hur du drar mallsidan tillämpas den på hela uppslaget eller endast på en av sidorna i uppslaget. Se följande bilder.



B-Mallsidan dragen till ena hörnet så att en ram omger hela uppslaget. B-Mallsidan kommer därmed att tillämpas på hela uppslaget.

B-Mallsidan dragen längre in, med ramen endast runt sidan 4. B-Mallsidan tillämpas endast på sidan 4.

8. Tillämpa B-Mallsidan endast på sidan 4.

Panelen ska nu se ut som den till höger.

**9.** Gå till uppslaget 4-5 och kontrollera att det stämmer, det vill säga att det på sidan 4 finns en stjärna men ingen på sidan 5.



Mallsidan A är ju tillämpad på sidan 5 och där finns ingen stjärna.

 Spara dokumentet under namnet Mallövning i din övningsmapp. (Har du ännu inte skapat någon personlig övningsmapp kan du göra det nu.)

### Duplicera mallsidor

I föregående exempel använde du en befintlig mallsida för att skapa en ny. Du bytte ut några objekt och behöll några andra som redan fanns på den ursprungliga mallsidan. Ofta vill man dock behålla en del objekt och ta bort andra. Visst kan man göra en ny mallsida från början men det är bättre att duplicera den mallsida man vill förändra. Man riskerar då inte att de objekt som ska vara gemensamma på sidorna hamnar på fel position.

1. Markera B-Mallsidan i panelen. I panelmenyn väljer du alternativet **Ta bort malluppslaget "B-Mallsida"**.

Följande varningsmeddelande visas.

2. Klicka på knappen OK.



Där B-Mallsidan var tillämpad visas nu blanka sidor i panelen **Sidor**. I ditt fall är sidan 4 blank.

- **3.** Tillämpa **A-Mallsida** på den blanka sidan, se bilden till höger.
- 4. Välj alternativet **Duplicera malluppslaget** "A-Mallsida" från panelmenyn.

Det har nu skapats nya B-mallsidor.

- 5. Se till att **B-Mallsida** visas. Markera cirkeln och kvadraten (på **B-Mallsidan**) och radera dem.
- 6. Tillämpa **B-Mallsida** på sidorna 4-5. Om du nu pekar på exempelvis sidan 4 så visas att mallsideskopian är tillämpad.



- För tydlighetens skull vore det bättre att döpa B-Mallsida till ett något mer förklarande namn. Välj Mallalternativ för B-Mallsida i panelmenyn, nedanstående dialogruta visas.
- 8. Kontrollera att det efter **Prefix** står **B** och vid **Namn** skriver du in **Endast** linjer, så vet du vad mallsidan innehåller. Klicka på knappen **OK**.

Mallalternativ	
Prefix: B Namn: <mark>Endast linjer</mark> Baserad på mallsida: [Ingen] Antal sidor: 2	OK Avbryt

**9.** Kontrollera i panelen **Sidor** att mallsidenamnet har ändrats.



Se alltså till att döpa mallsidorna till namn så det klart framgår vad de innehåller. Det underlättar arbetet!

#### Ange mallsida via panelmenyn

I stället för att klicka och dra mallsidor till enstaka sidor eller uppslag kan du använda panelmenyn. Men tänk på att den mallsida som du vill tillämpa måste vara markerad i panelen.

1. Välj alternativet Använd mall på sidor från panelmenyn.



Dialogrutan till höger visas. Du anger vilka sidor som mallsidan ska tillämpas på samma sätt som när du skriver ut delar av ett dokument.

Använd mallsida			
Använd mallsida: På sidor:	B-Endast linjer 🚽	OK Avbryt	

2. Tillämpa B-Mallsidan på sidorna 1 samt 3, 4 och 5. Du skriver in detta i rutan vid På sidor: 1, 3-5. Klicka på OK.

I panelen Sidor ska du nu se att bara sidan 2 är kopplad till A-mallsidan.

- 3. Ta bort linjen på sidan 1 (Win Skift + Ctrl; Mac Kommando + Skift).
- 4. Spara och stäng dokumentet.

## Importera mallsida från annat dokument

Du kan även använda mallsidor ifrån andra dokument och andra versioner av InDesign genom att läsa in dessa i ditt aktiva dokument. För att läsa in en extern mallsida öppnar du panelmenyn i panelen **Sidor** och väljer **Mallsidor**, **Läs in mallsidor**. Det öppnar dialogrutan **Öppna fil** där du letar upp och markerar det InDesign-dokument innehållande den mall som du vill använda. Klicka på knappen **Öppna** för att läsa in filen (eller dubbelklicka direkt på filen i dialogrutan).

Om det aktiva dokumentet har en mall med samma namn som den du vill importera, vilket det ofta har, visas en meddelanderuta som uppmärksammar dig på det. Om du väljer **Ersätt mallsidor** ersätts eventuellt tidigare mallsida, är mallen tom spelar det ju ingen roll. Vill du komplettera en tidigare mall med en

ny väljer du **Ändra** namn på mallsidor och ändrar namnet så de inte krockar. Vill du ingetdera väljer du **Avbryt**.



19

## Isolerade uppslag

Ibland vill man skapa uppslag där läsaren ser fler sidor än två (till exempel en kartsida). Ett sådant uppslag kan naturligtvis även användas om du vill göra en broschyr eller folder som är vikt på flera ställen. Den typen av uppslag kallas **isolerade uppslag**. Innehållet i det isolerade uppslaget påverkas inte av att du tar bort eller lägger till sidor före eller efter uppslaget.

- 1. Ta fram ett nytt tomt 9-sidigt dokument med Visa uppslag markerat.
- 2. Markera uppslaget med sidorna 4-5 i panelen Sidor.
- 3. Öppna panelmenyn på panelen Sidor och avaktivera det förbockade alternativet Tillåt flyttning av det markerade uppslaget.

Att uppslaget är isolerat framgår av hakparenteserna som omger sidnumren.

Om uppslaget ska innehålla flera sidor, lägger du till sidor när uppslaget är markerat.

- 4. Från panelmenyn väljer du alternativet Infoga sidor.
- 5. Lägg till två sidor före sidan fem.

Infoga sidor	
Sidor: 2 Infoga: Fore sida 🔹 📮 5 Mallsida: A-Mallsida 🗣	OK Avbryt



Panelen Sidor ser nu ut som bilden till höger.

När du tittar på dokumentsidorna visas uppslaget med fyra sidor. Du ska nu ta bort det 4-sidiga uppslaget.

## 6. Aktivera Tillåt flyttning av det markerade uppslaget i menyn på panelen Sidor.

De sidor du har lagt till tas inte bort. Det får du göra manuellt genom att markera och dra dem, till exempel sidorna 6-7 som i bildexemplet till höger, till papperskorgen (nedre högra hörnet i panelen Sidor).

7. Stäng dokumentet.





# Adobe® INDESIGN CCC Fördjupning

Med hjälp av den här boken bygger du vidare på dina befintliga kunskaper i programmet InDesign CC. Du lär dig bland annat att skapa och hantera mallsidor, utforma formatmallar för alltifrån stycken till objekt, men även att göra om text till konturer och skapa textvariabler. Genom att skapa tabeller och utforma dessa utifrån ämne och målgrupp blir det enklare att förmedla data på ett tydligt sätt. Du lär dig att bygga upp tabeller och formatera innehållet på olika sätt samt till exempel att skapa länkar till externa filer med information som ska användas. Boken tar också upp lagerhantering, genomskinlighet samt urklippsbanor. Genom att kombinera dessa kan du skapa spännande effekter.

Du lär dig även objekthantering med bland annat bibliotek och innehållstransportör, hur en innehållsförteckning kan byggas upp samt hur du skapar ett sakregister. Att exportera till pdf och importera olika slags filer kommer du också att få kunskap om. I boken ingår dessutom teori om layout och typografi. Bo en kan användas för både pc och Mac.

I boken varvas teoridelar med steg för steg-beskrivningar som är lätta att följa. I tillämpningsuppgifterna får du arbeta självständigt och pröva dina nyvunna kunskaper. Övningsfilerna till boken laddar du ner utan kostnad från vår webbplats docendo.se.



